

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 032830 23 Uvp
Banjaluka, 03.10.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Svjetlane Knežević članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika pravobranioca Banjaluka (u daljem tekstu: tužilac) protiv rješenja broj [...] od 22.08.2022. godine, tužene Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Banjaluka, u predmetu utvrđivanja prava svojine, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 032830 22 U od 06.03.2023. godine, u sjednici održanoj dana 03.10.2024. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta i odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice B. broj [...] od 28.04.2022. godine, kojim je odbijen zahtjev Grada Banjaluka, za utvrđivanje prava svojine na gradskom građevinskom zemljištu u društvenoj odnosno državnoj svojini označenom kao k.č. broj 1125/6, k.č. broj 1125/15, k.č. broj 1125/22, k.č. broj 1125/23 i k.č. broj 1125/24, sve upisane u zk. ul. broj 12238 k.o. SP B., kao neosnovan.

Odbijanje tužbe obrazloženo je razlozima suda da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer da je donesen uz pravilnu primjenu odredbe člana 324. stav 3. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ broj 124/08-107/19). Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni organ je utvrdio da je na parcelama koje su obuhvaćene zahtjevom uknjižena opštenarodna imovina, da su po novom premjeru parcele upisane u p.l. broj 1941 k.o. B. 8, kao posjed N. V. (1), N. V. (2) i P. V. (1) sa po 1/3 dijela, po osnovu nasljeđivanja iza prednika P. V. (2), koji je na ovom zemljištu bio upisan na osnovu avio snimanja izvršenog 1969. godine i u p.l. broj 1369 k.o. B. 8, kao posjed Grada Banjaluka - Fond za upravljanje građevinskim zemljištem sa 1/1 dijela, da je predmetno zemljište dijelom građevinski izgrađeno, da se radi o zemljištu koje predstavlja dvorište sa voćnjakom i dio zelene površine, koja je s jedne strane oivičena živicom, a s druge strane ogradom privatnog posjeda, te da zainteresovano lice na traženje organa nije

dostavilo dokumentaciju iz koje bi proizlazilo da je ono ili njegov pravni prednik nosilac nekog od prava propisanih članom 324. stav 3. Zakona o stvarnim pravima. Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja utvrđeno je da u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi da se udovolji zahtjevu zainteresovanog lica Grada Banjaluka i u korist istog utvrdi pravo svojine na predmetnom zemljištu primjenom odredbe člana 324. i 326. Zakona o stvarnim pravima. Navedeno utvrđenje nije argumentovano osporeno predmetnom tužbom, pa je zaključeno da je tužba neosnovana, te da nisu ispunjeni uslovi za poništenje osporenog akta.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede odredaba Zakona o upravnim sporovima i Zakona o opštem upravnom postupku i povrede materijalnog prava. Smatra da je u postupku donošenja osporenog akta činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno što je za posljedicu imalo i pogrešnu primjenu materijalnog prava. Takođe da je došlo do povrede odredaba Zakona o opštem upravnom postupku odnosno osnovnih načela tog zakona iz člana 8. i 10. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP), a rješenje ne sadrži ni valjano obrazloženje u smislu odredbe člana 197. ZOUP. Nalazi da organ uprave pogrešno tumači odredbe člana 324. Zakona o stvarnim pravima, pa iako je Grad Banjaluka u skladu sa odredbama Ustava RS kao i odredaba Zakona o lokalnoj samoupravi, sastavni dio organizacije u sistemu Republike Srpske, nejasno je kako je tužena apsolutno isključila mogućnost Grada Banjaluka, kao jedinice lokalne samouprave, da se u javnim evidencijama upiše sa pravom svojine na nekretninama na kojima je upisan sa pravom upravljanja, korištenja ili raspolaganja. Imajući u vidu navedeno očigledno je da se u korist jedinice lokalne samouprave može izvršiti pretvaranje prava upravljanja, korištenja i raspolaganja u pravo svojine pa cijeni da je osporenim aktom povrijeđen zakon na njegovu štetu, te predlaže da se zahtjev uvaži i osporena presuda ukine.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta te predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmetni postupak pokrenut je po zahtjevu Grada Banjaluka od 16.11.2021. godine za utvrđivanje prava svojine na zemljištu označenom kao k.č. broj 1125/6, k.č. broj 1125/15, k.č. broj 1125/22, k.č. broj 1125/23 i k.č. broj 1125/24, sve upisane u z.k. ul. broj 12238 k.o. SP B., a na osnovu odredbe člana 326. i u vezi sa odredbom člana 324. Zakona o stvarnim pravima. U postupku je utvrđeno da je predmetno zemljište u naravi građevinski izgrađeno i da se na istom nalazi dio stambenog objekta sa pomoćnim objektima, da obuhvata dio dvorišta sa zelenom površinom i voćnjaka, a u katastarskom operatu je upisano i to k.č. broj 1440/2, u p.l. broj 1941 k.o. B. 8, posjed N. V. (1), N. V. (2) i P. V. (1) sa po 1/3 dijela na osnovu rješenja o nasljeđivanju broj [...] od 04.10.2019. godine, te dio k.č. broj 1429/21 i k.č. broj 1429/22, obje upisane u p.l. broj 1369 k.o. B. 8, kao posjed Grada Banjaluka, Fond za upravljanje građevinskim zemljištem sa 1/1 dijela. Po starom premjeru predmetne parcele označene su kao k.č. broj 1125/6, 1125/15 i upisane u z.k. ul. broj 12238 k.o. SP B. kao opštenarodna imovina sa 1/1 dijela na osnovu člana 1. i 5. Uredbe o uknjižavanju svojine na državnoj nepokretnoj imovini

od 03.07.1947. godine („Službeni list FNRJ“, broj 58 od 11.07.1947. godine). Takođe je Grad Banjaluka u svom izjašnjenju naveo da ne raspolažu dokumentacijom koja se odnosi na predmetno zemljište odnosno ne posjeduju dokumentaciju kojom dokazuju da je Grad Banjaluka na predmetnom zemljištu imao neka od prava propisanih članom 324. stav 3. Zakona o stvarnim pravima.

Tom odredbom člana 324. stav 3. Zakona o stvarnim pravima na kojoj se temelji predmetni zahtjev propisano je da pravo upravljanja, korištenja ili raspolaganja na nepokretnostima na društvenoj, odnosno državnoj svojini koje do stupanja na snagu nisu postale svojina drugog lica pretvara se u pravo svojine jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi ta nepokretnost, ako je nosilac tog prava prestao da postoji, a nema pravnog sljednika.

U konkretnom slučaju je nesporno da je predmetna parcela u naravi izgrađena i da čini dio dvorišta vlasnika objekta pa činjenica da je u zemljišnoj knjizi izvršen upis opštenarodne imovine, a u posjedu u jednom dijelu upisan Fond za upravljanje građevinskim zemljištem kao i to da je Grad Banjaluka njegov pravni sljednik, iz naprijed navedenih razloga nije od značaja za odluku. Pogrešno tužilac zaključuje da upis opštenarodne imovine podrazumijeva da je Grad nosilac određenih prava u okviru prava korištenja (pravo raspolaganja, pravo upravljanja ili korištenja) jer da je jedinica lokalne samouprave, s obzirom da taj upis ne postoji, a niti je postojanje tih prava dokazano u upravnom postupku. Iz tog razloga je pozivanje tužioca na Zakon o lokalnoj samoupravi bez uticaja na zakonitost osporenog akta.

Kod takvog stanja stvari, kako ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić